

**SPRÁVA Z KONFERENCIE – 19. VÝROČNÉHO
SYMPÓZIA AMERICKEJ AKADÉMIE
ADIKTÍVNEJ PSYCHIATRIE**
Boca Raton, Florida, USA 4.-7. 12. 2008

V mikulášsky čas roku 2008 som sa zúčastnil 19. sympózia AAAP – americkej akadémie adiktívnej psychiatrie.

Miestom konania bolo kongresové centrum resortu Miznerovho centra v rozľahlom aglomeráte „tam niekde medzi Miami a Palm Beach“, kde sa dodržiava vnútornou cenzúrou 105 km rýchlosť na diaľniciach a celebrity sa schovávajú medzi jachtami kanálov a značne nudnými a betónovo (až „oneroidne“) pôsobiacimi plážami. Teda už chápem, prečo Kocáb spieval medziriadkovo nechválne o Miami beach. Pán Mizner začiatkom XX. storočia obľubujúc toto miesto postavil rozsiahle (a prvé rezortové prepychové hotelové centrum. Často majú opicu na pleci, čo sa aj po jeho smrti zobrazuje v jednom z barov tohto oddychového centra.

Prvý deň sympózia bol vyslovene venovaný 8-hodinovému tréningu podávania buprenorfinovej liečby, išlo o certifikovaný tréning, ktorý je akýmsi americkým minimom na to, aby sa lekár (nielen psychiater) mohol stať administrátorom substitučnej buprenorfinovej terapie. Prekvapilo pomerne bohaté zastúpenie všeobecných lekárov, algeziológov a neurológov, okrem, zdá sa, psychiatrickej majority. Rovnako prekvapivá až paušálne otravujúca bola diskusia na detaily sa zameraných a komunikácie chtivých „doc-ov“...

Nešlo však len o akúsi americkú konferenciu, čo bolo vidno aj z programu.

V nasledujúci deň zaujala prednáška Vim van de Brinka (Amsterdam), ktorý pozornosť nasmeroval na európske možnosti liečby opiátovej závislosti. V epidemiologickej situácii z roku 1995 zo vzorky 24000 probandov sa až 3000 javilo v terapii ako extrémne problematických, v tom istom roku smerovala terapia do možností kontinuácie existujúcich programov, „ultra rapid“ detoxikácie s/bez anestézy, vysokodávkovému podávaniu metadónu a kontrolovanej preskripcie heroínu. Porovnal holandský a švajčiarsky model administrácie heroínu v terapeutickú indikáciu. Skupina mala v inklúzyvnych kritériách požiadavku aspoň 12-mesačnej liečby v metadónovom programe, vek nad 25 rokov, trvalý legálny pobyt v Holandsku, aspoň 3 ročnú evidenciu opiátovej adikcie. Komparoval svoje výsledky s programom NAOMI v Kanade (Vancouver, Montreal). Svoje závery oprel o istú diverzifikáciu smerom „harm“ reduction s terapiou heroínu inhalovaním a intravenóznym podávaním na jednom (kaudálnom) póle smerujúc „kranialne“ cez heroín perorálny, metadón LD, morfín slow release (SR0M) cez buprenorfin až po naltrexon ER implantovaný – dosiahnutie pôlu abstinencie v spektre farmák.

Christensene (Detroit) sa venoval zaujímavej téme závislosti a tehotenstvu, popisuje alternatívu fetálneho alkoholického syndrómu v podobe „crack baby“ so suggestívnym foto podfarbením. Kokaínová intoxikácia je asociovaná s hypertenziou – následne abrupciou placenty často v treťom trimestri tehotenstva, čo súvisí s prejavmi akútnej brušnej príhody.

V manažmente intoxikácie stimulanciami počas tehotenstva odporúča podávanie alfa– adrenergických blokátorov (fentolamín), NTG, varuje pred beta – blokátormi.

Heil (USA) sa venoval fajčeniu, tehotenstvu a opiátovej závislosti. Uvádza, že až 80 % pacientov v metadónovom udržiavacom programe je silných fajčiarov.

Martin (USA) sa zaoberal možnosťami psychofarmakoterapie depresie u tehotných závislých žien. Fluvoxamin všeobecne pre nízky transfer cez fetoplacentárnu bariéru na rozdiel od iných SSRI sa javí ako bezpečný.

Prednáška Monneyovej sa zamerala na medicínske komplikácie konzumentov metamfetamínu. Vyše 12 miliónov Američanov užilo metamfetamín. Popisuje defekty chrupu – takzvané „meth mouth“, dermatologické defekty, kardiovaskulárne (hlavne disekcia aorty, zvýšené riziko infarktu myokardu, arytmie s prolongáciou QTc intervalu, pokles prahu epileptickej pohotovosti, riziká vyprovokovania chorey a atetózy.

Z pomerne pestro zastúpených posterov zaujala súvislosť medzi ADHD a potenčionálnou drogovou závislosťou od autora Mech (Texas, USA). U menej než 2 % pacientov, ktorí užívali modafinil, sa rozvinuli ako nežiaduce príznaky nauzea a insomnie. Výsledky s liečbou kokainovo závislých priniesol, hoci v obmedzenej vzorke, Craig (USA). Uvádza, že aripiprazol redukuje „drug – seeking“ aj u alkoholikov i u kokainovo závislých.

Adler a kol. (Boston) sledovali efektivitu atomoxetinu u ADHD pacientov s/a bez komorbidnej alkoholovej závislosti. Zistili, že atomoxetin mal podobne bezpečný profil u pacientov s/bez alkoholovej závislosti. Probandi s alkoholovou závislosťou sa však častejšie stretávali s jeho nežiaducimi účinkami ako nauzea, xerostomia, bolesti hlavy, insomnie a iritabilita. V skupine boli 23 ťažkí pijani, 42 nie ťažkí, a 69 abstinentov.

Ťažkí pijani sa stretli s nezávažnými vedľajšími účinkami, dobre ho tolerovali. Konštatuje, že liek redukuje ADHD, ale nie počet relapsov, redukuje ťažké pitie oproti placebo a mohol by byť istou alternatívou pre populáciu dospelých s ADHD.

Shannon uvádza, že až 10 – 21 % tehotných žien nadužíva alkohol, a 2 – 7 % abúzuje kanabinoidey, kokain alebo amfetamíny.

COMT – inhibítormi ako slubným agensom v liečbe kanabinoidej závislosti sa venovali autori Shafa a kol. (Boston). Vychádzajú z premisy, že napriek priamemu pôsobeniu THC na nucleus accumbens a CB1 receptory, THC sa podieľa na mechanizme odmeny. Genetické štúdie COMT hyperaktivity veľmi silne vedú k úvahe, že COMT inhibítory vedú ku korekcii dopamínovej nerovnováhy. Išlo však o pilotnú štúdiu v tejto indikácii.

Sympóziu vo svojej pestrosti v príjemnom prostredí starého centra (o priestory sme sa delili iba s firmou New Balance a chodby a prednáškové sály boli lemované hustými vzorkami najnovších „trendee“ tenisiek) zavialo istú nádej, že o adiktologické témy sa azda aj v našich končinách začne zaujímať aj širšia skupina nepsychiatrickej lekárskej pospolitosti. Vedomosti a nasadenie miestnych GP by totiž možno zahanbili nejedného kolegu.

*MUDr. Eduard Višňovský,
ADDICT, spol. s r. o.
Krčméryho 14, Nitra*